

Představení oboru infekčního lékařství

Úvodní slovo

Doc. MUDr. Stanislav Plíšek, Ph.D.

předseda SIL ČLS JEP, přednosta Kliniky infekčních nemocí FN a LF UK
Hradec Králové

Historie a infekce

- Středověk - pandemie moru v Evropě ve 2. polovině 14.století

- během 4 let 20 mil. obětí (1/3 obyvatel)

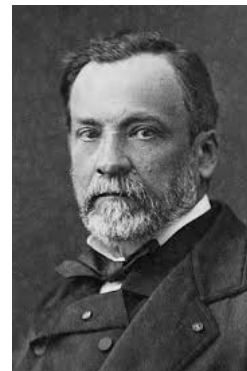
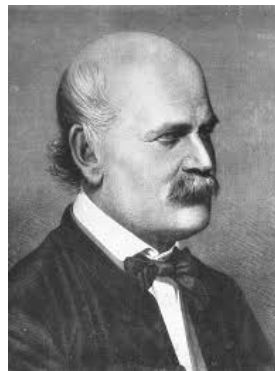
- Smrtelně nebezpečné infekce ve střední Evropě - cholera v 19. století, španělská chřipka v letech 1918 - 1920
- Boj s infekcemi se tehdy omezoval pouze na osobní hygienické návyky, tepelnou úpravu potravin a izolaci nemocných

Historie a infekce

- 1796 - Edward Jenner - zahájil očkování proti neštovicím
- 1845 - Ignaz Semmelweis - mytí rukou v chlorové vodě před vyšetřováním rodiček (prevence puerperální sepse)
- 19. století - rozvoj mikrobiologie spojený s vynálezem mikroskopu - Luis Pasteur, Robert Koch

tvrzení: infekční nemoci jsou vyvolány patogenními mikroorganismy

Historie a infekce

- 1928 - Alexander Flemming
vynález penicilinu
(léčebné využití od r. 1941)

- V průběhu 50. let 20. století
výrazný úbytek některých dětských nemocí díky očkování
- záškrť, dětská obrna, černý kašel....

Transformace infekčního lékařství v posledních 30 letech

- Rozšíření ambulantní a poradenské péče (LB, zoonózy, neuroinfekce...)
- Podpora konziliární činnosti v rámci nemocnice
- Rozšíření jednotek intenzivní péče
- Další rozvoj HIV/AIDS center
- Pomoc při realizaci ATB středisek
- Vznik očkovacích center a ambulancí tropické a cestovní medicíny
- Významný podíl oboru na centrové péči při terapii chron. VH
- Péče o VNN

Obor infekční lékařství

Infekční lékařství – moderní a perspektivní obor

- není omezen věkem (neonatologie....geriatrie)
- není specializace na určitý orgán (neurologie, ORL...)

Hlavní úkoly:

- Léčba a diagnostika klasických infekčních chorob
- Terapie jedinců se závažnou poruchou imunity
- Péče o pacienty v ohrožení života na JIP
- Individualizace ATB terapie
- Profylaxe a léčba infekcí lidí cestujících do exotické ciziny

Problémy posledního období

- Návrat klasických infekčních nemocí (spalničky, příušnice, černý kašel...)
- „Nové nemoci“ (např. SARS, ptačí chřipka, COVID-19 ...)
- Nozokomiální infekce (MRSA, klostridiová kolitida, katetrové sepse...)
- ATB politika - obava z infekcí způsobených multirezistentními bakteriemi
- Import exotických onemocnění

Závěrem

- Infekční nemoci nás provázely, provázejí a budou provázet i v budoucnu.
- Vliv infekčního agens lze oslabit, některé vymýtit (variola), ale i v budoucnu se budou objevovat nové patogenní mikroorganismy.

DĚKUJI ZA POZORNOST

Doc. MUDr. Stanislav Plíšek, Ph.D.

předseda SIL ČLS JEP, přednosta Kliniky infekčních nemocí FN a LF UK
Hradec Králové

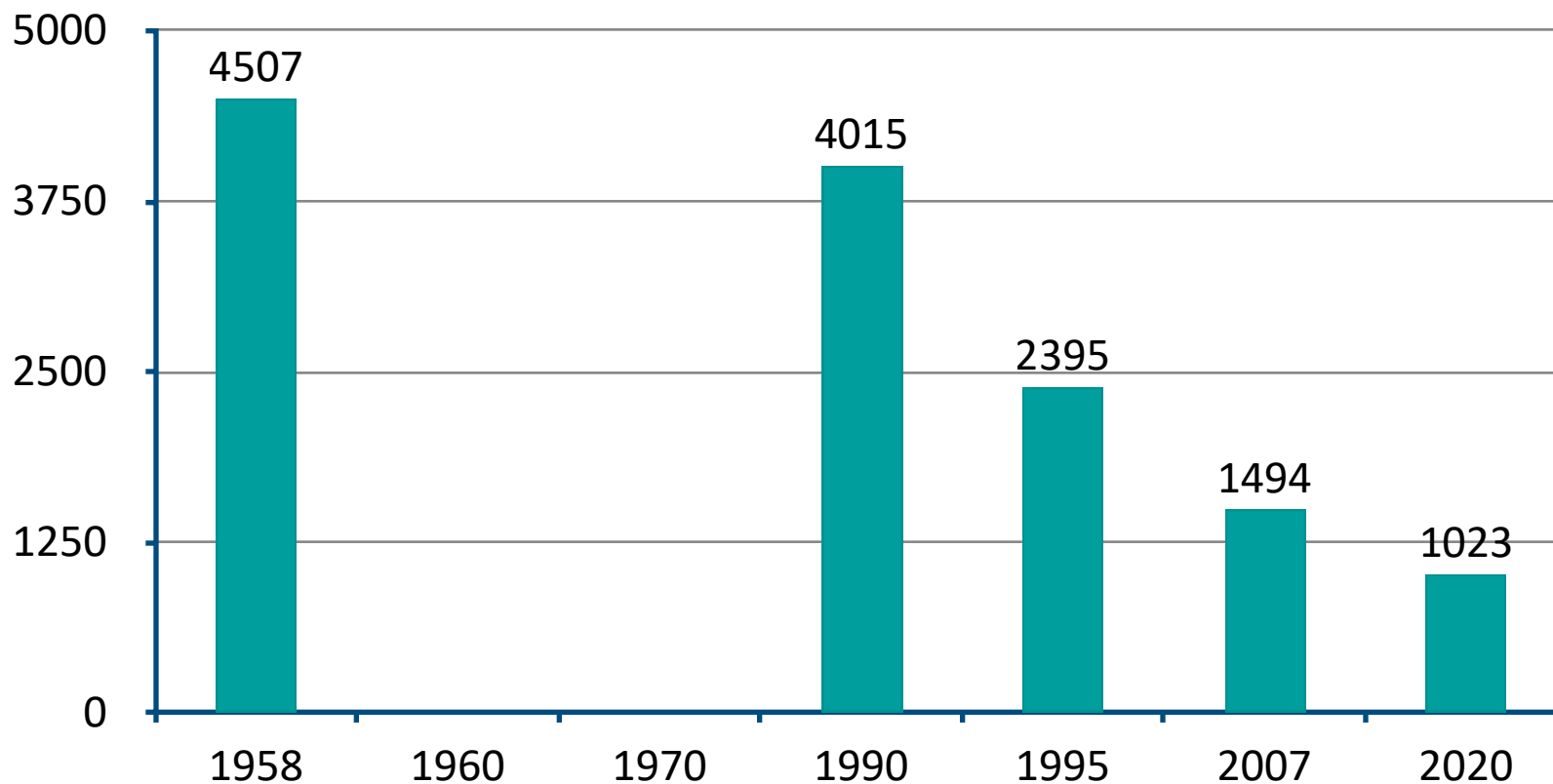

Je síť infekčních lůžek v ČR dostatečná?

MUDr. Petr Kümpel

místopředseda SIL ČLS JEP, primář infekčního oddělení Státní slezská nemocnice Opava

Počet lůžek na infekčních odděleních ČR

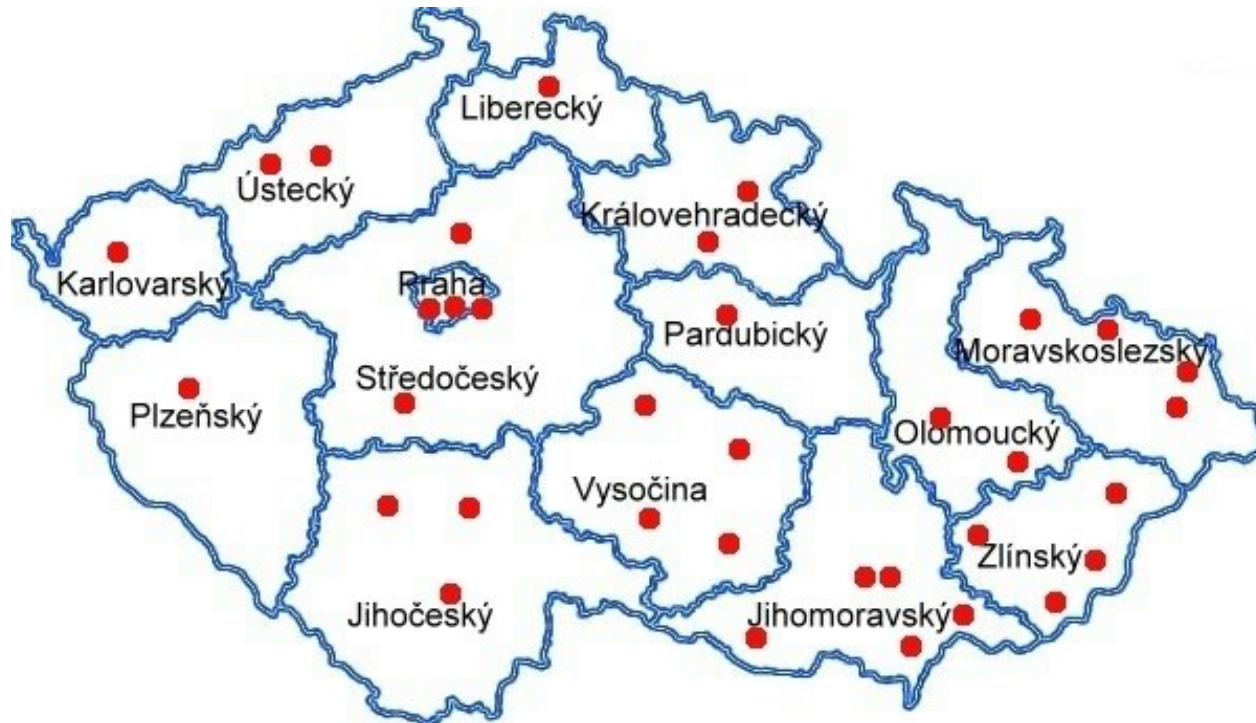

Počet lůžek na infekčních odděleních ČR

	1958	1990	2020
Počet infekčních lůžek v ČR	4507	4015	1023
Počet infekčních lůžek na 100 tisíc obyvatel	50	40	10
Podíl infekčních lůžek na celkovém lůžkovém fondu	5,8%		1,4%

Lůžková infekční oddělení v ČR

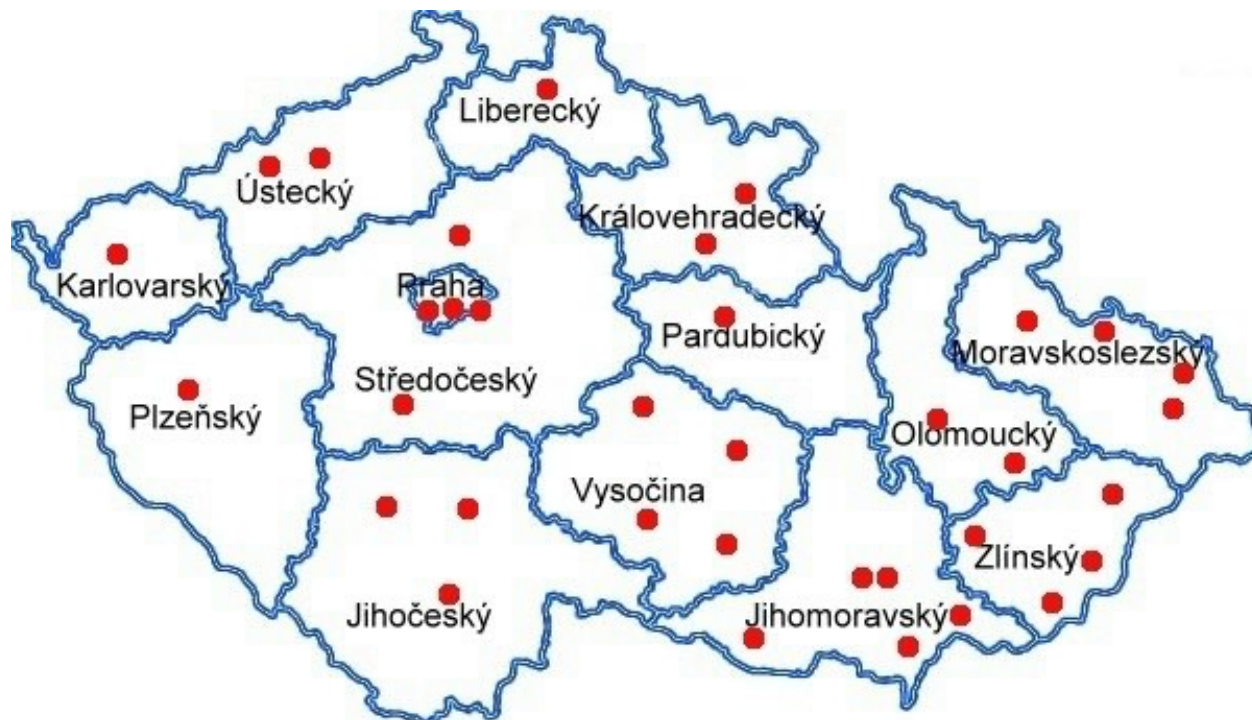
rok 2004

35 lůžkových oddělení

Lůžková infekční oddělení v ČR

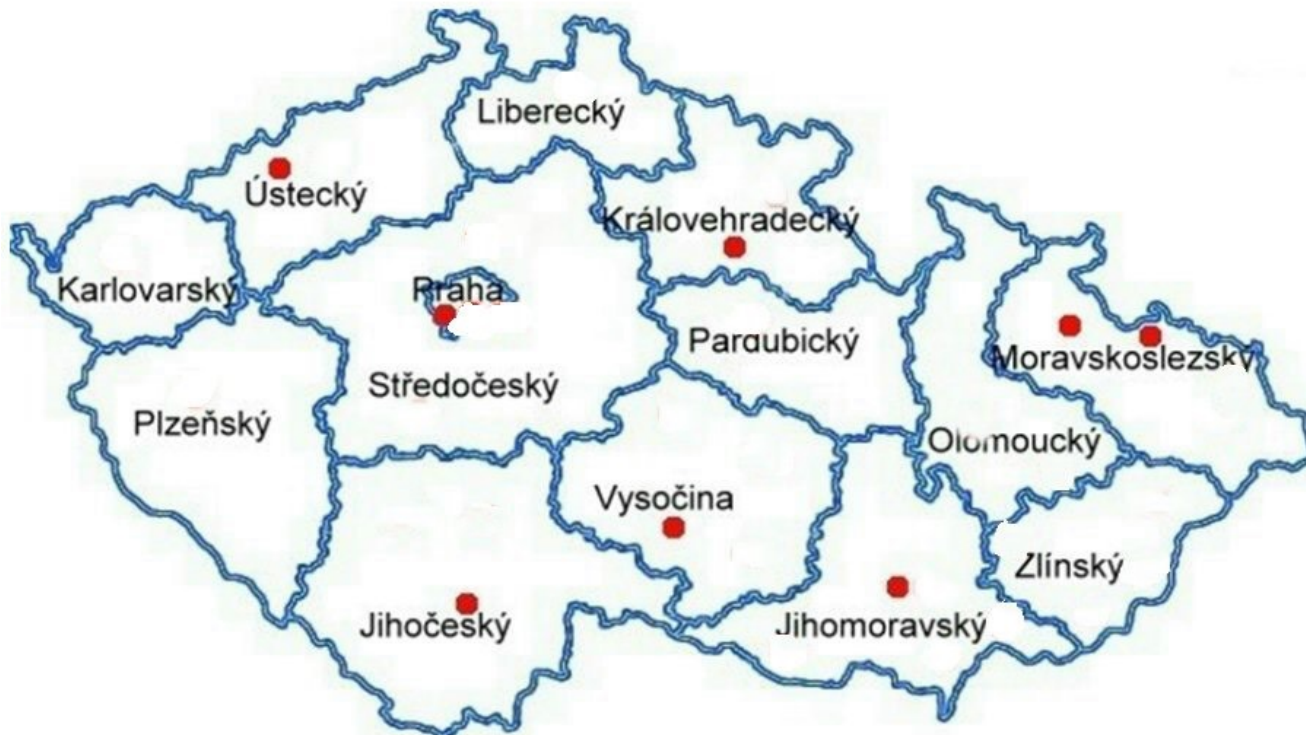
rok 2020

24 samostatných lůžkových oddělení

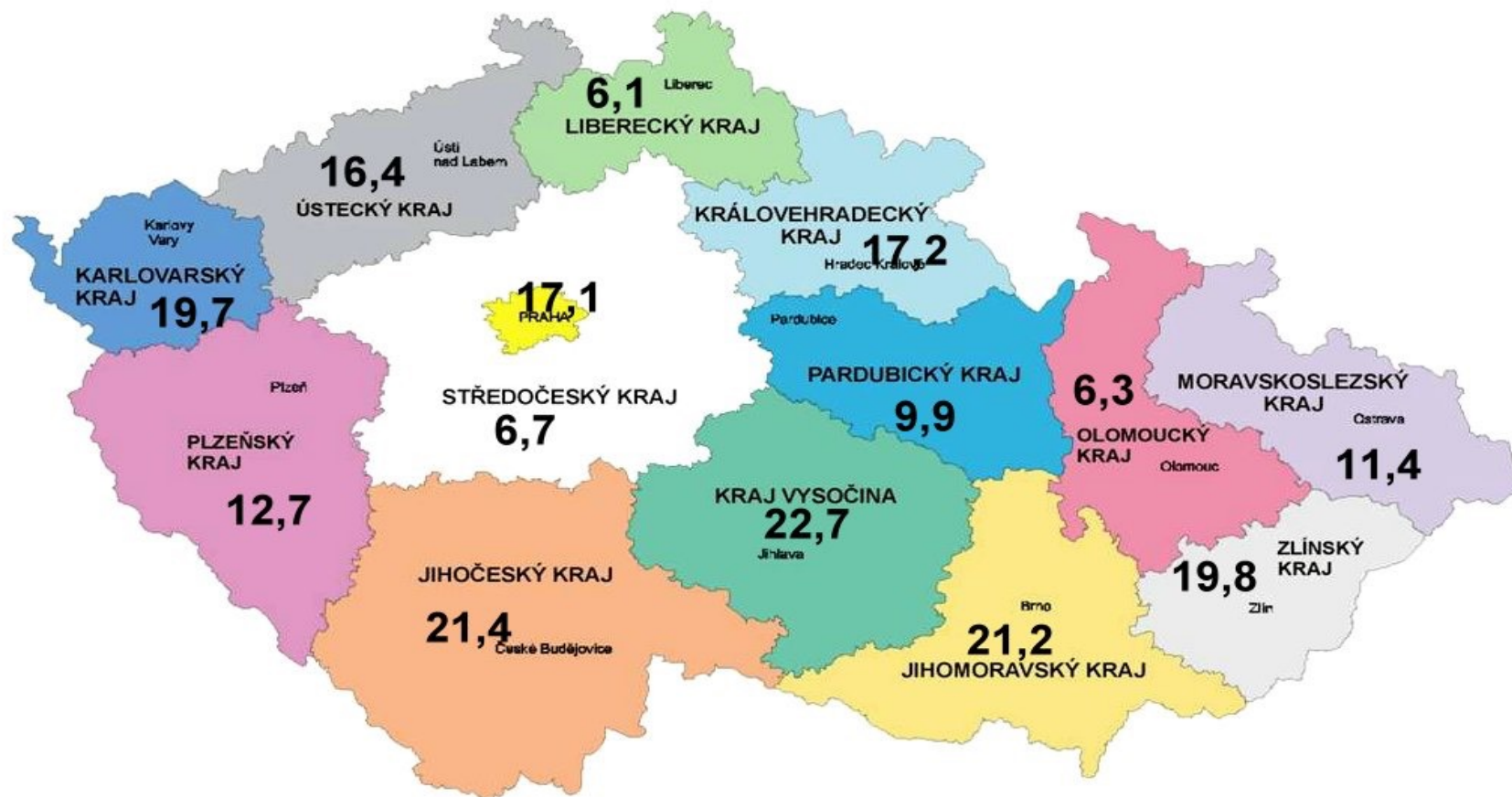
JIP při infekčních odděleních v ČR

rok 2020

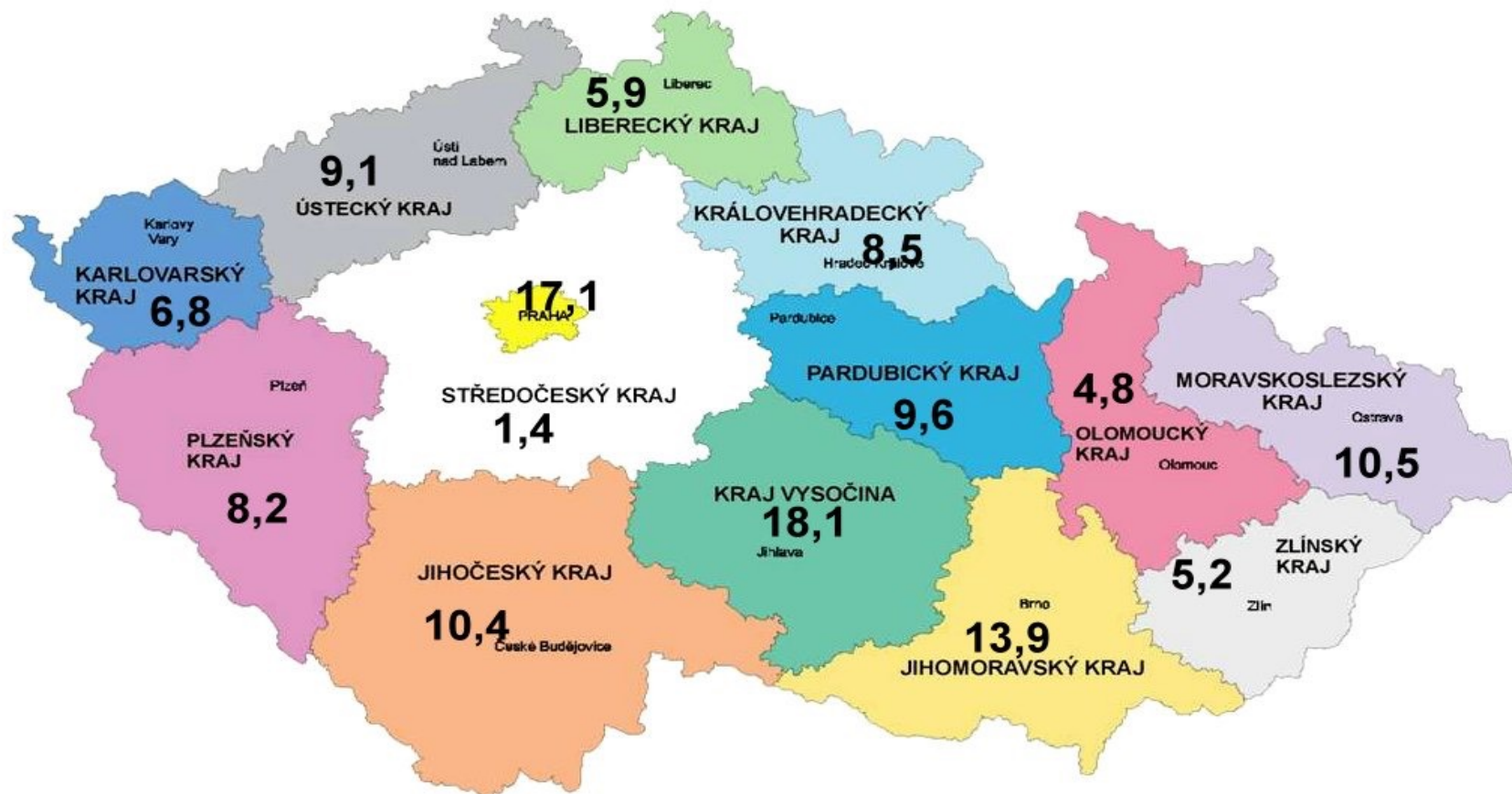
Počet lůžek infekčních pracovišť v ČR na 100 tis. obyvatel

Rok **2007**

Počet lůžek infekčních pracovišť v ČR na 100 tis. obyvatel

Rok **2020**

Výstupy z rozboru situace v roce 2004

1. Potřeba zlepšení ekonomických ukazatelů
2. Změna režimu zabezpečení izolačních lůžek v ČR
 - doporučeno 20 lůžek na 100 tisíc obyvatel (HH MUDr. M. Vít)
 - informování Parlamentního výboru pro sociální politiku a zdravotnictví

Tvorba celostátní sítě zdravotnických zařízení.

Koncepce oboru infekční lékařství

2011

Nepodkročitelné minimum:

15 lůžek na 100 tisíc obyvatel

(oponováno odbornými společnostmi, MZ ČR)

Zdraví 2020

Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí (MZ ČR 2015)

Akční plán č. 6:

Zvládání infekčních onemocnění na období 2015–2020 b) Zvládání infekčních onemocnění, zejména nové a znovu se objevujících infekcí, infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče, opatření proti antimikrobiální rezistenci

Jasně stanovený úkol potřeby funkční sítě infekčních pracovišť

2015 Úkol na MZ ČR (UMZDRUK 560/1/2014)

Posouzení zda kapacity oboru infekční lékařství jsou dostatečné pro zajištění péče o infekčně nemocné

(náměstek MUDr. T. Philipp, HH V. Valenta, MUDr. Mervartová)

Výstup: **Z výše uvedené analýzy vyplývá, že kapacita infekčních lůžek není v současné době dostatečná.**

Byla navržena změna zákona 48/1997 nebo úprava vládního nařízení 307/2012 o místní a časové dostupnosti pro obor infekční lékařství.

Zdravotním pojišťovnám lze doporučit nasmlouvat více infekčních lůžek a je možné provést revizi způsobu a výše úhrad.

Závěr

V posledních 30 letech došlo, **přes protesty odborné společnosti a výhrady epidemiologů**, k extrémní redukci izolačních lůžek na infekčních pracovištích v ČR.

Závěr

Je výrazná **disproporce v počtu lůžek infekčních pracovišť mezi kraji**, která vznikla nekonceptční redukcí lůžkového fondu a rušením celých infekčních pracovišť.

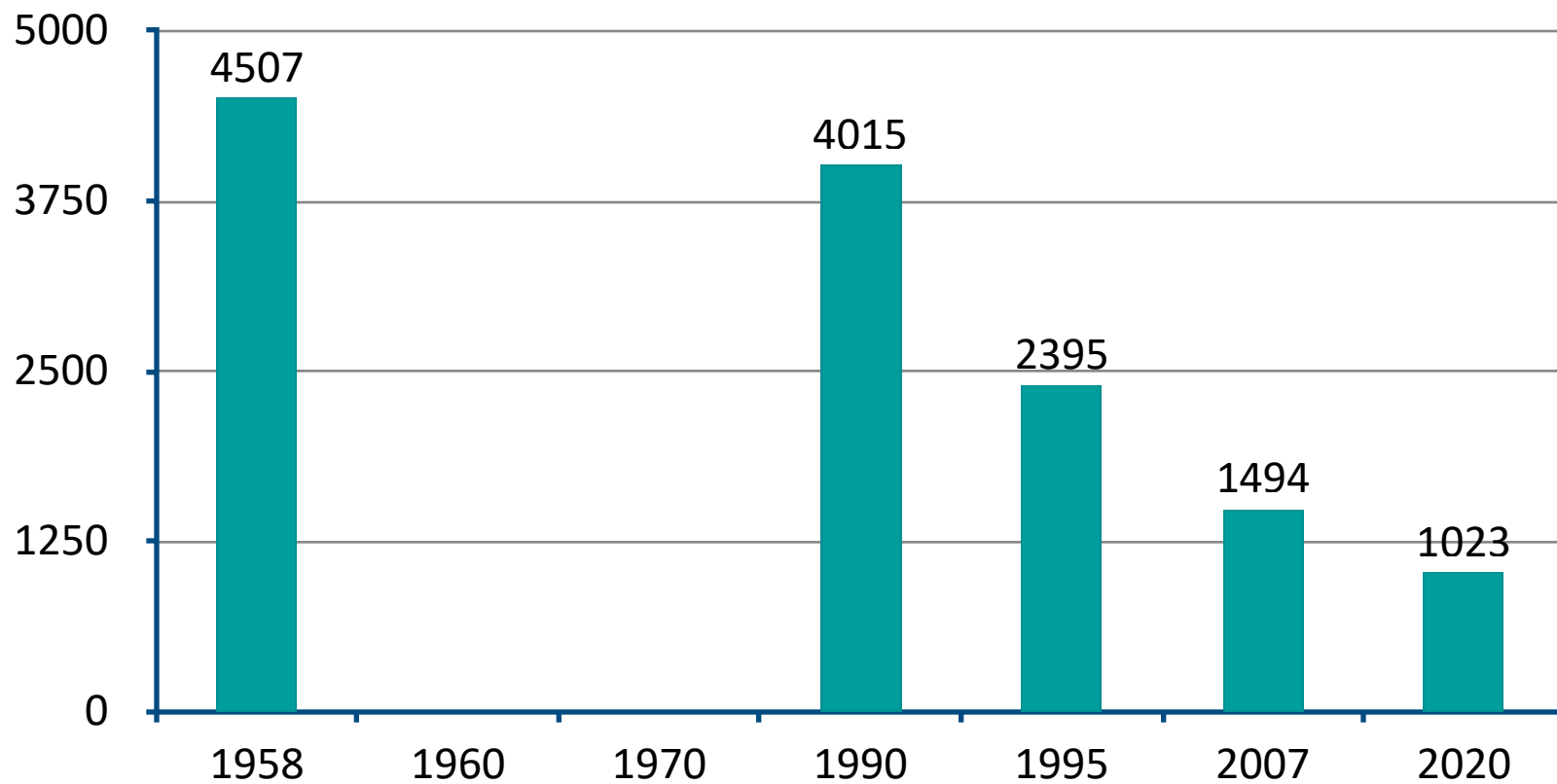
Závěr

- **10 izolačních lůžek na infekčních pracovištích/100 000 obyvatel**
považujeme za nepodkročitelné minimum.
- Zajištěno musí být jak dohledem státu tak ekonomicky - není únosný systém, ve kterém jsou všechna infekční lůžková pracoviště v ČR prodělečná.

Závěr

- Za současné situace je potřeba mít pool lůžek, která v případě potřeby budou vyčleněna jako izolační, a to i v nemocnicích, kde infekční oddělení nejsou.
- Je velmi žádoucí, aby péči a provoz těchto vyčleněných jednotek koordinoval infektolog.
- Je obecně žádoucí prosadit alespoň ve větších nemocnicích funkční **místo samostatně pracujícího infektologa.**

Závěr

DĚKUJI ZA POZORNOST

MUDr. Petr Kümpel

místopředseda SIL ČLS JEP, primář infekčního oddělení Státní slezská nemocnice Opava

Pandemie Covid -19 a ČR

Význam oboru infekčního lékařství pro zvládnutí epidemie

MUDr. Hana Roháčová, Ph.D.

Primářka Kliniky infekčních, parazitárních a tropických nemocí
Nemocnice Na Bulovce

SARS-CoV-2, Covid -19

Nová infekční nemoc	prosinec 2019
Na území České republiky	od března 2020
Počet případů k 14.9.2020	36 188
Počet hospitalizovaných	288
Počet zemřelých	456

Covid- nemocní

Nemocnice Na Bulovce

Potvrzené případy	317
Přijati s podezřením	562
Z toho JIP	37
UPV	33
Úmrtí	27

Kdo poskytuje léčebně preventivní péči

- Praktičtí lékaři.
- Specialisté v rámci svých oborů.
- V první linii jsou **infektologové**.
- Proč-jde o infekční onemocnění s nutností izolačních režimů?
- Jako řada jiných infekčních onemocnění
- vyžaduje speciální přístup.

Úkoly oboru v době epidemie

- Léčebně preventivní péče o infekčně nemocné
- Zajišťování kapacit ZZ - transformace lůžek
- Konziliární služby
- Vypracování doporučených postupů v léčbě
- Komunikace s médii, poučení pro laickou veřejnost
- Účast na odborných akcích - semináře, kongresy
- Účast v odborných skupinách

Úkoly oboru

- **klinické studie**
- **zavádění nových léků**
- **z toho plynoucí**
- **nezastupitelnost oboru infekčního lékařství**

DĚKUJI ZA POZORNOST

MUDr. Hana Roháčová, Ph.D.

Primářka Kliniky infekčních, parazitárních a tropických nemocí
Nemocnice Na Bulovce

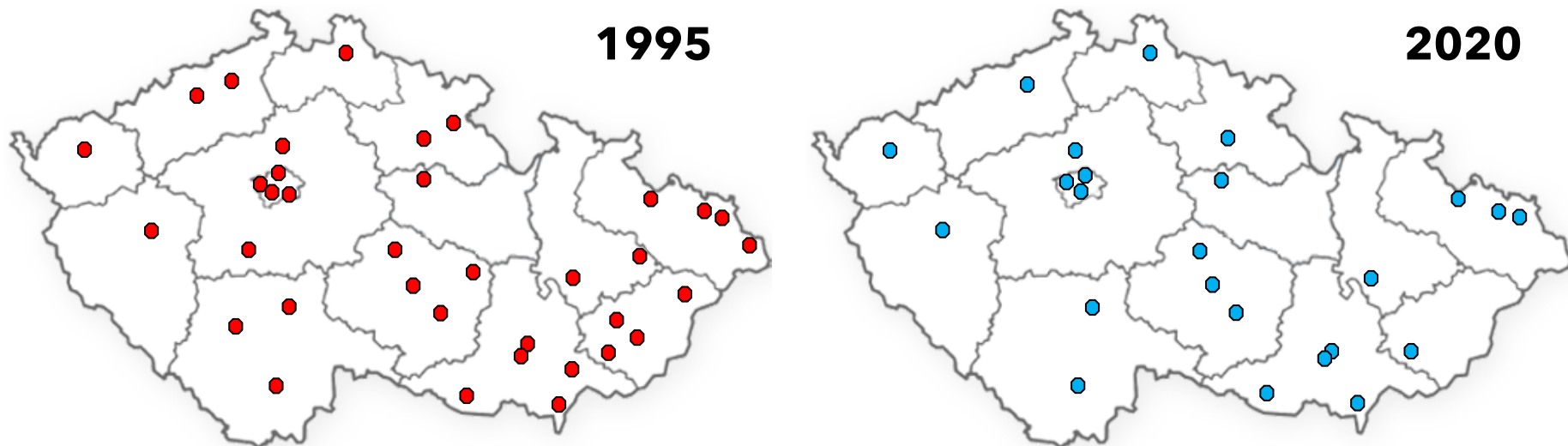

Samostatně pracující infektolog v nemocnicích s ≥ 400 akutních lůžek

Prof. MUDr. Jiří Beneš, CSc.

Přednosta Kliniky infekčních, parazitárních a tropických nemocí 3. LF UK
a Nemocnice Na Bulovce

Pracoviště infekčního lékařství

Zakládána jako samostatné pavilony pro izolaci nemocných osob s přenosnými chorobami (nebezpečí → na kraji nemocnic)

Závažných přenosných infekcí postupně ubývalo ...

Nové výzvy

Lidstvo (7.500.000.000) je vhodný cíl pro mnoho různých patogenů

- návrat klasických infekčních nemocí
- nové nemoci (AIDS, borelióza, SARS, ptačí chřipka, COVID-19, ...)
- exotické infekce získané cestováním
- nozokomiální infekce (MRSA, klostridiová kolitida)
- infekce způsobené multirezistentními bakteriemi
- infekce u osob s poruchou imunity
-

Lékaři jiných oborů mají problém léčit komplikované infekce, medicína se úzce specializuje. Většina oborů je zaměřena na jeden orgán nebo orgánový celek. My známe bakterie, viry, parazity a víme, jak proti nim bojovat.

Samostatně pracující infektolog

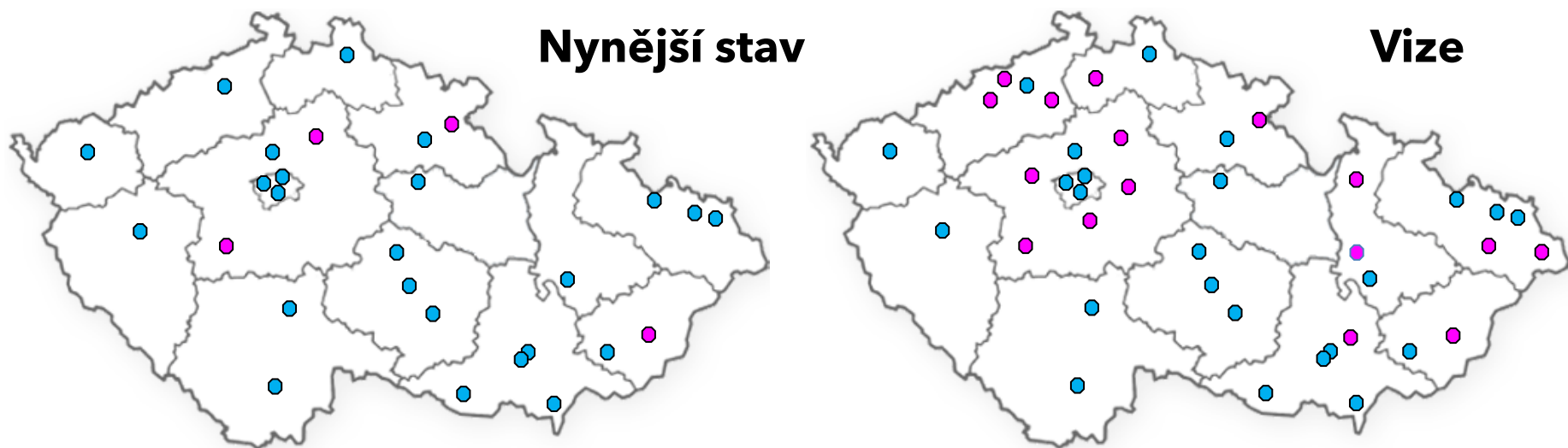
Standardní ambulantní činnost:

- poradna pro diagnostiku a ambulantní léčbu infekčních nemocí
- dispenzarizace po prodělaných infekčních nemocech
- ambulantní léčba parenterálně podávanými antibiotiky (OPAT)
- poradenství před cestou do zahraničí
- očkovací centrum

Podpora nemocničních aktivit:

- konzilia pro lůžková oddělení (diagnostika, interpretace nálezů)
- poradenství a dohled v oblasti ATB a ostatní antiinfekční léčby (účast v činnosti antibiotického střediska)
- profylaxe infekčních nemocí u zdravotníků, edukace
- členství v týmu řešícím nozokomiální nákazy
- členství v krizovém týmu nemocnice při epidemii/bioterrorismu

Dostupnost infektologické péče po přijetí nové koncepce

- Zřízením pozice „samostatně pracující infektolog“ se omezí hluchá místa, bez nutnosti znovu zřizovat lůžková infekční oddělení.
- Potřeba zachovat vyváženost lůžkových a nelůžkových pracovišť. Izolační a rezervní lůžka jsou stále potřebná!

Současný stav a cíle

- máme vizi
- máme zájemce o obor
- máme vzdělávací programy
- máme první nová pracoviště (Praha NNH, Kolín)
- **potřebujeme podporu ze strany MZ ČR**
- **potřebujeme získat zájem ředitelů nemocnic**
- **potřebujeme úhradu ze strany zdravotních pojišťoven**

Můžeme vychovat dobré odborníky a s nimi zlepšit stávající kvalitu léčebné péče, ale tito odborníci nepřijdou nebo odejdou, jestliže jim stát/nemocnice nevytvoří dostatečné podmínky pro práci.

DĚKUJI ZA POZORNOST

Prof. MUDr. Jiří Beneš, CSc.

Přednosta Kliniky infekčních, parazitárních a tropických nemocí 3. LF UK
a Nemocnice Na Bulovce

Q&A